A decorative border with intricate floral and scrollwork patterns surrounds the text on the page.

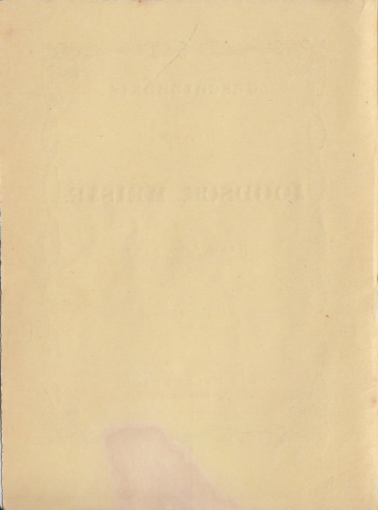
GESCHIEDENIS

VAN EEN

JOODSCH MEISJE.

NAAR ANDERSEN.

G. F. CALLENBACH,
SUKKER.

GESCHIEDENIS

VAN EEN

JOODSCH MEISJE.

NAAR ANDERSEN.

G. F. CALLENBACH,
NIJMEK.

BOEKDRUKERIJ. — G. F. CALLENBACH. — NIJKERK.

HET JOODSCHE MEISJE.

In de armenschool zat onder de oudere kinderen ook een klein Joodsch meisje; een goed, wakker kind, het flinkste van de geheele school. Van een der lessen echter werd zij uitgesloten; godsdienst-
onderwijs mocht zij niet ontvangen; want het was een christelijke school.

Het meisje mocht ondertusschen haar aardrijkskundig leesboek opslaan, of ook haar sommen voor den volgenden dag maken, maar dat was spoedig gedaan, en had zij haar aardrijkskundige les ge-

leerd, dan bleef het boek wel opengeslagen voor haar liggen, maar de kleine las er niet verder in; zij luisterde stil naar het onderwijs in den christelijken godsdienst, en de meester merkte al spoedig dat zij in oplettendheid de anderen overtrof. »Lees in uw boekje, Sara,» zei de meester dan met zachten ernst; maar haar zwarte schitterende oogen bleven op hem gevestigd, en als hij haar eens wat vroeg, zie, dan wist zij beter te antwoorden dan al de andere kinderen. Wat hij gesproken had, het was door haar verstaan, begrepen en diep in 't hart opgenomen.

Haar vader, een arme brave man, had, toen hij zijn dochttertje op school bracht, tot voorwaarde gesteld, dat zij van het onderwijs in de christelijke leer uitgesloten zou blijven. Maar het had misschien stoornis of ergernis bij de andere kinderen gegeven, als men haar onder dat leeruur verwij-

derde, en daarom bleef zij, doch nu kon het niet langer.

De meester ging naar den vader toe en stelde hem voor zijne dochter uit de school weg te nemen, of toe te staan dat Sara een Christin werd.

»Ik kan die schitterende oogen vol innigheid en zielsbegeerte naar de woorden des evangelies niet langer aanzien zonder er iets aan te doen,» zei de meester.

Toen barstte de vader in tranen los: »Ik weet maar weinig van de wet mijner vaderen, maar de moeder van Sara stond als een echte dochter Israëls vast in het geloof en op haar sterfbed beloofde ik haar, dat ons kind nooit gedoopt zou worden. Ik moet mijn gelofte houden, het is mij als een verbond met God zelf gesloten.»

En het kleine Joodsche meisje verliet de school der Christenen.

— Jaren zijn verstreken.

In een der kleine provinciesteden diende in een huisgezin van geringen stand een arm meisje, tot het Israëlicische kerkgenootschap behoorende. Haar lokken waren zwart als ebbenhout, haar oog was donker als de nacht, en toch vol van glans en licht als dat der dochteren van het Oosten. Dit was Sara. De uitdrukking van gelaat bij het volwassen meisje was nog als die van het kind, toen het op de schoolbanken zat en met zielvollen, peinzenden blik naar de woorden van den leermeester luisterde.

Alle Zondagen klonk het orgel uit de kerk en het lied der gemeente; de tonen drongen over de straat heen het huis binnen, waar het Joodsche meisje vlijtig en stipt in haar plichtsvervulling aan den arbeid was. »Gedenk den Sabbath, dat gij dien heiligt!» weerklonk een stem, de stem der wet in haar binnenste, maar haar Sabbath was een werk-

dag bij de Christenen en dat bracht haar in verwarring. Rekent God dan bij dagen en uren? sprak weer een stem in haar; en toen deze gedachte recht lovendig bij haar werd, was het haar een troost dat op den Zondag van de Christenen de godsdienstoefening door geen drukte werd gestoord; drongen dan de tonen van het orgel en de liederen der gemeente tot haar door, bij den arbeid in de keuken, dan werd deze haar tot een gewijde plaats. Dan las zij in haar Oude Testament, den schat en den troost van haar volk en hierin alleen las zij, want wat haar vader en haar leermeester haar gezegd hadden, als zij uit de school kwam, die gelofte, die haar vader aan haar stervende moeder had gedaan, dat zij nooit den christendoop ontvangen zou, nooit het geloof harer vaderen verloochenen, dat bewaarde zij trouw in de diepte van haar gemoed. Het Nieuwe Testament zou en moest haar

een gesloten boek blijven, en toch wist zij er heel wat van; de woorden van het Evangelie vloeiden voor haar samen met de herinneringen uit haar jeugd.

Eens op een avond zat zij in een hoekje van het woonvertrek. Haar meester las hard op voor en naar hem mocht ze wel luisteren, want hij las niet uit het Evangelie, maar uit een boek met oude verhalen; daar mocht zij wel bij blijven. Het boek vertelde van een Hongaarschen ridder, die door een Turkschen pacha gevangen genomen werd; hoe deze hem met zijn ossen voor den ploeg spannen, met zweepslagen drijven en ten bloede toe pijnigen, bespotten en bijna versmachten liet. De trouwe gade van den ridder ontdeed zich intusschen van al haar sieraden, en verpandde land en burcht; de vrienden van den ridder brachten groote sommen bijeen, want het gevorderde losgeld was haast onbereikbaar hoog; het kwam echter bij elkaar en de

ridder werd uit zijn schande en slavernij verlost. Ziek en lijdend kwam hij in zijn vaderland terug. Maar spoedig weerklonk er een nieuwe algemeene oproeping tot den strijd met den vijand der christenheid; de ridder, die nog in leven was, vernam deze; hij had geen rust, hij moest mede uittrekken. Hij liet zich op zijn strijddros dragen; een hooger rood kleurde zijn wangen, het was of zijn krachten waren teruggekeerd; hij toog ten strijde, de zege te gemoet. En ziet, juist dezelfde pacha, die hem voor den ploeg had laten spannen, werd nu zijn gevangene; men sleepte dien in den kerker van zijn burecht. Maar geen uur was er verstreken, of de ridder stond voor den gevangenen pacha en vroeg hem:

»Wat denkt ge wel, dat u wacht.»

»Ik weet het,» antwoordde de Turk, vergelding.»

»Ja, de vergelding des Christens!» hernam de

ridder. »Christus leer gebiedt ons den vijand te vergeven en onzen naaste lief te hebben, want God is liefde. Trok heen in vrijheid, keer naar uw vaderland terug, ik geef u weer aan uw geliefden; maar wees voortaan zacht en menschlievend jegens hen, die lijden.»

Toen barstte de gevangene in tranen uit:

»Hoe had ik mij bij mogelijkheid zulk een goedheid kunnen denken! Schande en pijn schenen mij te wachten, dit achtte ik gewis, daarom nam ik het vergif, dat ik heimelijk bij mij droeg; binnen weinige uren zal ik aan de werking daarvan bezwijken. Ik moet sterven, redding is niet mogelijk! Alleen, vóór ik sterf, bid ik u mij de leer te verkondigen, die zulk een volheid van liefde en genade uitstort in des menschen hart, zij is groot en goddelijk! Vergun mij in deze leer — als Christen — te sterven!" — en deze bede werd hem gegund.

Dit was de legende, die de meester uit het oude historieboek voorlas. Al de aanwezige huisgenooten luisterden met aandacht; maar zij die stil in het hoekje zat, de dienstmaagd Sara, het Joodsche meisje, haar hart was brandende in haar, groote tranen welden op in haar schitterende, zwarte oogen; met een kinderlijk vroom gemoed zat zij daar, als vroeger op de schoolbank, en gevoelde de verhevenheid van het Evangelie — de tranen rolden haar over de wangen.

Toch weerklonken de woorden der stervende moeder nogmaals leide in haar binnenste: »Laat mijn kind geen Christen worden!" en dan die woorden der wet: »Eert uw vader en uwo moeder!" met kracht drong zich dat aan haar op.

»Ik ben toch niet in de gemeente der Christenen opgenomen!" zei zij tot zichzelf; »zij schelden mij uit voor Jodenkind, de jongens van buurman deden

het verleden Zondag nog, toen ik voor de open kerkdeur bleef staan, en naar binnen keek, waar juist de gemeente het loflied zong! Ja, sinds ik op de schoolbanken zat heb ik de macht des christendoms ondervonden, een macht die als het zonlicht, hoe ik ook mijn oogen er voor sluit, toch telkens weer straalt in mijn hart! Maar ik zal u niet in uw graf bedroeven, lieve moeder! ik zal aan vaders gelofte niet ontrouw worden, ik wil den bijbel der Christenen niet lezen. Ik heb toch den God mijner vaderen, aan Hem wil ik mij vasthouden."

Wederom verliepen er vele jaren.

De meester stierf. De weduwe verviel in behoeftige omstandigheden. Het dienstmeisje zou haar ontslag krijgen. Maar Sara verliet het huis niet; zij werd de steun in nood, zij hield het heele huishouden in orde, werkte tot diep in den nacht; zorgde door haar ijverigen arbeid voor het dage-

lijksch brood; want geen bloedverwant stond de familie ter zijde; en de weduwe werd van dag tot dag zwakker en bleef maanden lang aan haar ziekbed gekluisterd. Sara was nooit ledig; zorgend en wakend zat zij aan het ziekbed der kranko; zij was zacht en vroom, een goede engel in de arme woning. »Ginds op de tafel ligt de bijbel,» sprak de zieke tot Sara, »lees mij er wat uit voor; de nacht duurt mij zoo lang, zoo heel lang, mijn hart dorst naar Gods woord. En Sara boog het hoofd. Zij nam het boek, greep met beide handen den Bijbel der Christenen, sloeg dien op en las de zieke voor; dikwijls kwamen haar daarbij tranen in de oogen; maar zij schitterden en straalden, en in haar hart werd het licht.

»Moeder,» sprak zij zacht, »uw kind mag den doop der Christenen niet ontvangen, niet in de gemeente worden opgenomen, --- gij hebt het zoo ge-

wild en ik zal uwen wil eerbiedigen, wij zijn het daarover eens hier op aarde; maar hoog boven deze aarde hiernamaals is een hoogere eenheid in God; Hij leidt en voert ons tot over den dood heen, Hij daalt neer op de aarde en als hij haar heeft laten versmachten, overlaadt hij haar met vruchtbaarheid, dat begrijp ik! — Ik weet zelve niet, hoe ik het leerde verstaan! maar het is door Hem, door Christus!”

En een huivering overviel haar, toen zij den heiligen naam noemde, en een doop als van vlammen vuurs kwam over haar en overweldigde haar, het lichaam trilde, de ledematen verloren hun kracht; zij viel in onmacht, zwakker dan de zieke, bij wie zij gewaakt had.

»De arme Sara!» zeiden de menschen, »zij heeft zich door arbeid en nachtwaken overwerkt.»

Men bracht haar naar het armengasthuis. Daar

stierf zij en van daar droeg men haar naar de laatste rustplaats; maar niet op het kerkhof der Christenen, daar was geen plaats voor het Jodenkind; — daar buiten ergens bij den muur maakte men haar een graf.

Gods zonlicht echter, dat de graven der Christenen bestraalt, werpt ook zijn vriendelijk licht op het graf van het Jodenkind buiten aan den muur; en als de psalmtonen op het kerkhof der Christenen weerklinken, dan klinken zij ook over de eenzame groeve, en ook deze ontslapene geldt het opstandingslied in den naam van Christus, den Heer, die tot zijne jongeren sprak: »Johannes heeft U met water gedoopt, ik zal U doopen met den heiligen geest!»

»Naar ANDERSEN».

Printed by G. F. Callenbach, in York.